සිංහල කවිකාරමඩුව හා වන්නම

ස්වර්ණා ඉහළගම

'කවිකාරමඩුව' යනු මහනුවර රජ සමයෙහි හඳුනා ගැනීමට ලැබෙන කාව්‍යය, සංගීතය හා නර්තනය යන ලලිතකලාංගත්‍රය හා සම්බන්ධ ව ක්‍රියාත්මක වූ රාජ්‍ය ආයතනයකි. කවීන්ගෙන් සමන්විත මණ්ඩලයක් නැතහොත් සභාවක් ලෙස සංස්ථාපනය වී තිබීමේ හේතුවෙන් එනමින් හැඳින්වුණු එය ප්‍රධාන වශයෙන් රාජාශ්‍රිත ව ද, ඊට අමතර ව පුහුන් හා දළදා මාලිගය ආශ්‍රිත ව ද ක්‍රියාත්මක වූවකි. වර්තමානයෙහි ද දළදා මාලිගයෙහි ක්‍රියාත්මක වීමෙන් එය අතීත සංස්කෘතිකාංගයක ජීවමාන සාධකයක් ලෙස ද විශේෂ අගයක් ගනී.

කවිකාරමඩුව මහනුවර සමයේ ස්ථාපනය වූයේ අතීතයේ පටන් රාජානුග්‍රහයෙන් ම පැවත ආ කාව්‍ය, සංගීත හා නර්තන යනාදී ලලිතකලා ක්‍රියාකාරකම්වල සංවිධිත අවස්ථාවක් ලෙසිනි. නොයෙකුත් මූලාශ්‍ර ඇසුරෙන් ලක්දිව ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගයේ සිට ම ඒ ඒ රාජධානි සමයන්හි පැවතුණු ලලිතකලා කටයුතු පිළිබඳ හැඳිනගත හැකි සාධකවලින් පිළිබිඹු වන්නේ බොහෝ විට ම රාජාශ්‍රිත ලලිතකලා ක්‍රියාකාරකම් ය. එමගින් අනුරාධපුර යුගයේ සිට මහනුවර යුගය දක්වා පැවත ආ විවිධ ස්වරූපයේ කලා සංස්ථා හඳුනාගත හැකි ය. මේ අතරින් පළමුවෙනි අග්බෝ රජු දවස විසූ බව කියැවෙන දෙළොස් මහා කවීන් ඉතිහාසයේ පළමුවරට නාමික ව සඳහන් වන කවීන් පිරිස වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය. ඔවුන් රාජානුග්‍රහය ලද කවීන් කණ්ඩායමක් හෝ ඒ රජුගේ කාව්‍ය මණ්ඩලය හෝ වීමට ද ඉඩ තිබේ. මහා පරාක්‍රමබාහු රජු ඉදි කළ 'සරස්වතී මණ්ඩපය' රාජාශ්‍රිත අතීත ලලිතකලා ක්‍රියාකාරකම්වලට අගනා සාධකයකි. දඹදෙණි රාජධානි සමයේ කාව්‍ය, නාටකාදිය ගර්හිත විද්‍යා වශයෙන් නිර්වචනය කොට භික්ෂූන්ට තහනම් කළේ ඒවා භික්ෂූන් අතර පවා ප්‍රචලිත ව පැවති නිසා ය. එකල රචිත කඳවුරු

© ස්වර්ණා ඉහළගම
සංස්. පූජ්‍ය කොල්ලුපිටියේ මහින්ද සංඝරක්ඛිත හිමි, ආර්. එම්. ඩබ්. රාජපක්ෂ, ඉන්ද්‍රා දසනායක, [illegible]
මානව ශාස්ත්‍ර පීඨ සංග්‍රහය, 5 කලාපය, 2008, මානව ශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.